

EXPUNERE DE MOTIVE

Serviciile de iluminat public fac parte din sfera serviciilor comunale de utilități publice și au fost reglementate prin Ordonanța Guvernului nr. 42/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 475/2003.

În prezent, datorită evoluției interne a legislației, dar mai ales din perspectiva integrării în Uniunea Europeană, legislația specifică sectorului utilităților publice a fost supusă unui proces de revizuire și aliniere la conceptele și principiile europene privind serviciile de utilitate și interes public definite în *Cartea Verde a Serviciilor Publice de Interes General*, document aflat în dezbaterile membrilor Uniunii Europene.

În scopul identificării și clarificării principalelor aspecte de ordin juridic și de reglementare, a conceptelor de drept aplicabile acestui domeniu de activitate și pentru armonizarea acestora cu modelul european, Ministerul Administrației și Internelor a beneficiat de programul de asistență și consultanță **PHARE RO 0105.01 - Suport pentru dezvoltarea și îmbunătățirea managementului serviciilor de gospodărie comunală**.

Finalizarea procesului de revizuire a legislației interne relevante referitoare la serviciile comunale de utilități publice și armonizarea acestora cu prevederile acquis-ului comunitar s-a concretizat prin elaborarea de către Ministerul Administrației și Internelor, în calitate de autoritate centrală pentru sfera serviciilor comunale de utilități publice, a unui pachet de 6 proiecte de legi, și anume:

- Legea serviciilor comunale de utilități publice;
- Legea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare;
- Legea serviciilor de salubritate a localităților;
- Legea serviciilor de transport public local;
- Legea serviciilor de iluminat public;
- Legea energiei termice.

Modificările legislative cuprinse în proiectul **Legii serviciilor de iluminat public** au la bază *Raportul privind consolidarea cadrului legal și de reglementare în domeniul serviciilor de utilitate publică locală* elaborat și întocmit în cadrul programului de asistență și consultanță juridică PHARE RO 0105.01.

Menționăm, de asemenea, că, la elaborarea prezentului proiect de lege au fost avute în vedere prevederile referitoare la serviciile comunale de utilități publice cuprinse în **PROGRAMUL DE GUVERNARE** pentru perioada 2005-2008, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 24/28 decembrie 2004.

Prin acest proiect de lege – care abrogă Ordonanța Guvernului nr. 42/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 475/2003 – se urmărește consolidarea cadrului juridic, organizatoric și instituțional necesar înființării, organizării, finanțării, gestionării, reglementării și controlului funcționării serviciilor de iluminat public, precum și compatibilizarea acestuia cu actele normative adiacente domeniului, respectiv cu modelul, reglementările și orientările Uniunii Europene din domeniu.

Prezentul proiect de lege propune modificarea, amendarea și completarea cadrului juridic existent cu privire la serviciile de iluminat public și are ca obiectiv îmbunătățirea modului de organizare și funcționare a acestora astfel încât fiecărui cetățean să-i fie asigurat, într-o manieră performantă și nediscriminatorie, accesul la aceste servicii.

La elaborarea proiectului de lege s-a ținut seama de prevederile Constituției, ale Legii administrației publice locale nr. 215/2001, ale legislației în vigoare cu privire la finanțele publice, finanțele publice locale, regimul juridic al proprietății publice, regimul juridic al concesiunilor, parteneriatul public-privat, regimul impozitelor și taxelor locale, ș.a.

Modificările și amendamentele propuse definesc rolul și responsabilitățile Guvernului și ale autorităților administrației publice centrale și locale cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de iluminat public și clarifică competențele, atribuțiile, drepturile și obligațiile ce revin acestora. De asemenea, urmăresc reglementarea modului de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public și a raporturilor juridice reciproce dintre autoritățile administrației publice centrale și cele locale, dintre autorități administrației publice locale și operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor, dintre autorități și utilizatori, precum și dintre operatori și utilizatori, cu respectarea principiului autonomiei locale și al descentralizării serviciilor publice.

Prevederile proiectului de lege propus asigură coerența și corelarea acestuia cu dispozițiile **Legii serviciilor comunale de utilități publice**.

La elaborarea proiectului de lege s-a avut în vedere respectarea principiilor fundamentale cu privire la înființarea, organizarea și administrarea serviciilor comunale de utilități publice, și anume:

- descentralizarea serviciilor publice și asigurarea unui echilibru între descentralizarea administrativă și descentralizarea financiară la nivelul fiecărui operator, bazată pe reguli transparente cu privire la calculul resurselor financiare alocate;
- respectarea și întărirea autonomiei locale prin creșterea rolului și responsabilității autorităților administrației publice locale cu privirea la organizarea și administrarea serviciilor;
- promovarea măsurilor de dezvoltare durabilă prin corelarea cerințelor cu resursele și economisirea acestora;

- promovarea parteneriatului social prin participarea și consultarea cetățenilor la luarea deciziilor;
- asocierea intercomunală, atragerea capitalului privat în finanțarea utilităților publice și a infrastructurii tehnico-edilitare a localităților;
- promovarea parteneriatului public-privat;
- protecția și conservarea mediului natural și construit;
- protecția și asigurarea igienei și sănătății publice;
- administrarea eficientă a bunurilor din proprietatea publică și privată a unităților administrativ-teritoriale;
- promovarea economiei de piață, asigurarea competitivității și a unui mediu de afaceri concurențial prin stimularea competiției ca mijloc de creștere a eficienței serviciilor de utilități publice și de reducere a gradului de monopol;
- asigurarea liberului acces la informațiile privind serviciile de utilitate publică și transparența actului decizional bazat pe accesul cetățenilor la informația publică și participarea acestora la luarea deciziilor.

În conformitate cu principiile enunțate mai sus, autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă cu privire la înființarea, organizarea, coordonarea și finanțarea serviciilor de iluminat public, precum și în ceea ce privește crearea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente acestor servicii.

Un alt obiectiv al proiectului de lege este crearea condițiilor favorabile și stimularea accelerării dezvoltării, modernizării și reabilitării infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, ca suport al creșterii nivelului calitativ și cantitativ al serviciilor și, implicit, al îmbunătățirii condițiilor de viață, de muncă și de locuire ale populației, în conformitate cu criteriile de performanță fundamentale pe care aceste servicii trebuie să le îndeplinească, și anume:

- accesibilitate egală la serviciile de iluminat public;
- continuitate din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- adaptabilitatea la cerințele consumatorilor;
- universalitatea serviciilor;
- asigurarea siguranței publice și a calității vieții.

Potrivit reglementărilor adoptate, serviciile de iluminat public sunt realizate prin intermediul unor agenți economici denumiți *operatori furnizori / prestatori* ce acționează sub controlul și coordonarea autorităților administrației publice locale, care pot fi:

- compartimente sau direcții specializate înființate în structura aparatului propriu al autorităților administrației publice locale prin hotărâri ale consiliilor locale, cu sau fără personalitate juridică, ce funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară;
- societăți comerciale cu capital public, înființate prin hotărâri ale autorităților administrației publice locale;
- societăți comerciale cu capital privat sau mixt.

Precizăm, de asemenea, că, reglementările adoptate au clarificat definitiv regimul juridic al *infrastructurii tehnico-edilitare* aferentă serviciului de iluminat public, stipulându-se explicit **apartenența acestuia la domeniul public sau privat al unităților administrativ-teritoriale.**

În ceea ce privește forma de gestiune a serviciilor de iluminat public, autoritățile administrației publice locale pot opta pentru:

- **gestiunea directă** – realizată prin compartimente sau direcții specializate înființate prin hotărâri ale consiliilor locale în cadrul structuri proprii ale autorităților administrației publice locale și subordonate direct acestora;
- **gestiune indirectă sau delegată** – realizată prin societăți comerciale cu capital al unităților administrativ-teritoriale înființate prin hotărâri ale consiliilor locale sau prin societăți comerciale cu capital privat ori mixt, în baza unui contract de delegare a gestiunii care poate fi contract de concesiune, contract de parteneriat public-privat, și alte forme de contracte prevăzute și reglementate de legislația specifică.

În paralel cu măsurile privind îmbunătățirea cantitativă și calitativă a serviciilor de iluminat public, proiectul de lege cuprinde și prevederi vizând reabilitarea, întreținerea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților, modalitățile de finanțare și condițiile de realizare a investițiilor aferente sistemelor de iluminat public ale localităților.

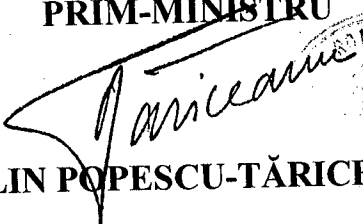
Referitor la modul de formare, stabilire și ajustare a tarifelor de iluminat public, pentru a se realiza și menține o concepție unitară asupra acestora, proiectul de lege stabilește, în cadrul atribuțiilor și competențelor autorităților administrației publice locale, prerogative privind adoptarea politicilor, programelor și strategiilor de dezvoltare a serviciului, conferindu-le dreptul de a aproba, urmării, controla și supraveghea modul de stabilire de către operatori a tarifelor aferente serviciilor furnizate / prestate.

Proiectul de lege promovează principiul dezvoltării durabile urmărind să creeze condițiile favorabile dezvoltării și reabilitării infrastructurii tehnico-edilitare a localităților și să contribuie la întărirea autonomiei locale, la descentralizarea reală a serviciilor de iluminat public, la creșterea nivelului calitativ și cantitativ al acestora și, implicit, la îmbunătățirea condițiilor de viață, de muncă și de locuire ale populației.

Prin adoptarea prezentului proiect de lege se pune la îndemâna autorităților administrației publice centrale și locale, operatorilor și utilizatori un instrument deosebit de util și necesar în efortul acestora de a asigura un nivel al serviciilor de iluminat public corespunzător unui trai decent pentru toți membrii comunităților locale, respectarea și apărarea interesului cetățeanului.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU